

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 59 0 Пс 038360 23 Рев
Бања Лука, 02.7.2024. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Тање Бундало као председника вијећа, Горјане Попадић и Сенада Тице као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Д. д.о.о. Б., заступан по И.О., адвокату из Б., против туженог Н. д.о.о. Б., заступан по В.Д., адвокату из Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 59 0 Пс 038360 23 Пж од 10.11.2023. године, на сједници одржаној 02.7.2024. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Одбија се захтјев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Бијељини број 59 0 Пс 038360 22 Пс од 29.9.2023. године тужени је обавезан да тужитељу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 760.505,68 КМ са каматом од пресуђења до исплате и трошковима спора у износу од 44.604,24 КМ, а вишак захтјева за исплату камате је одбијен.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 59 0 Пс 038360 23 Пж од 10.11.2023. године жалба тужитеља је одбијена, а жалба туженог је уважена, те првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев у цијелости одбијен и тужитељ обавезан да туженом накнади парничне трошкове у износу од 38.170,00 КМ.

Благовремено изјављеном ревизијом тужитељ побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се оспорена пресуда укине или преиначи тако што ће се у цијелости усвојити његова жалба, а жалба туженог одбити.

Тужени је у одговору на ревизију оспорио наводе ревизије и предложио да се ревизија одбије.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља да му тужени накнади штету коју је претрпио због противправних радњи његовог радника.

У поступку пред нижестепеним судовима утврђено је ово чињенично стање: да је тужени власник парцеле кч.бр. 37573 у Г.Ц. и да је прибавио потребну документацију за изградњу бензинске пумпе са пратећим објектима на тој парцели; да је кћерка оснивача и директора тужитеља Д.Л. власник парцеле кч.бр. 398/1 у Г.Ц., на којој се налази трафо - станица преко које се бензинска пумпа тужитеља напајала електричном енергијом; да је 13.5.2020. године радник туженог С.Г., приликом извођења радова на бензинској пумпи туженог, пресјекао двије жице далековода преко којег се струјом напајала трафо - станица у својини Д.Л., што је довело до прекида напајања електричном енергијом бензинске пумпе тужитеља као и других пословних објеката и домаћинства у Г.Ц.; да је наведени радник туженог кривично одговарао због извршења кривичног дјела оштећење туђе ствари; да је тужитељ узео у закуп два агрегата уз уговорену закупнину у износу од по 1.000,00 КМ мјесечно, који закуп је трајао 2 године тј. од 01.7.2020. - 01.7.2022. године, након чега је наставио да користи властити агрегат; да је тужитељ одбио понуде туженог и „Електро - Бијелине“ да се његова бензинска пумпа напаја струјом на друге начине, било измјештањем постојећег далековода било путем подземних водова, па се и сада тај објекат енергијом напаја путем агрегата.

Полазећи од ових утврђења првостепени суд је, позивом на одредбе чл. 170, 185. и 190. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, даље: ЗОО), усвојио тужбени захтјев с образложењем да је тужени објективно одговоран за радње својих радника, којима је тужитељу проузрокована штета, те да на његову одговорност не утиче понуда да се тужитељ на други начин прикључи на електро - мрежу.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтјев налазећи да не постоји одговорност туженог за предметну штету која се односи на плаћање закупнине за унајмљене агрегате и набавку горива за исте.

Другостепена пресуда је правилна.

Неосновано се у ревизији наводи да другостепена одлука не садржи ваљане разлоге одн. да су ти разлози противрјечни. Одлука другостепеног суда се темељи на правилној оцјени проведених доказа, у смислу члана 8. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 и 27/24, даље: ЗПП), а дато образложење је у сагласности са утврђеним чињеничним стањем.

У смислу члана 154. став 1. ЗОО, да би дошло до одговорности за штету потребно је не само да је неко лице претрпи, већ и да се остваре и друге претпоставке и то: постојање субјекта одговорног за штету; штетна радња; противправност штетне радње; узрочна веза између штетне радње и штете. Члан 170. ЗОО регулише

одговорност привредних друштава и других правних лица за штету коју њихови радници причине трећим лицима у раду или у вези са радом.

Из утврђеног чињеничног стања, које не може бити предмет оцјењивања у ревизијском поступку, сходно изричитој забрани прописаној чланом 240. став 2 ЗПП, несумњиво произилази да тужитељу штету није проузроковао радник туженог, без обзира што је његовим радњама дошло до прекида испоруке електричне енергије тужитељу. Ово стога што су истог дана радници „Електро -Бијељине“ поправили квар одн. поново омогућили правним и физичким лицима, која су се напајала струјом из исте трафо – станице одн. далековода, напајање електричном струјом, изузев тужитељу, који је то изричито одбио.

Тужитељ свој захтјев темељи на тврдњи да тужени одговара за поступке својих радника. Међутим, тужитељ није доказао узрочно - посљедичну везу између поступка радника туженог и штете коју је претрпио, па је искључена одговорност туженог за ту штету јер се нису стекле све претпоставке из члана 154. став 1. ЗОО, које су неопходне да би тужени одговарао за штету коју је тужитељ претрпио.

О узрочној вези се говори када се мисли на везу између догађаја за који странка одговара и посљедица тог догађаја које представљају штету. Наиме, у природи се ређају узрок и посљедица. Да ли је за чињеницу која је узроковала штету неко одговоран, правно је питање. У закону (ЗОО) није дефинисан појам узрочне везе. Када дејствује више узрока који на истој ствари одвојено проузрокују посљедице, онда треба све врсте узрока и посљедица посматрати одвојено. Кад је узрочност директна, онда странка за њу одговара, ако њена одговорност није изузетно ограничена само на неке штетне посљедице. Кад су у питању даље посљедице, њих странка не сноси ако правна норма ограничава обавезе у погледу даље штете. Кад због уништења електричног кабла неко лице не може радити, свака је даља штета непосредна, али се у сваком поједином случају оцјењује да ли узрочност допире толико далеко. Кад је узрочност индиректна, онда се само изузетно признаје да је узрочник непосредних посљедица уједно и узрочник посредних посљедица.

Људска радња може довести до прекида узрочне везе. У овом случају, радник туженог је у кривичном поступку осуђен због оштећења електричних каблова које је узроковало нестанак струје у пословном објекту тужитеља, али то није узрок предметне штете јер је тужитељ имао могућност да се истог дана поново прикључи на електро - мрежу, што је одбио и одлучио да се убудуће енергијом снабдијева путем агрегата, што му је проузроковало трошкове чију накнаду тражи у овој парници. Да је прихватио понуду туженог и „Електро -Бијељине“ да се као и остали потрошачи на том подручју поново прикључи на електро - мрежу на алтернативни начин (било је више варијанти, што произлази из налаза и мишљења вјештака електро - струке), тужитељ не би имао наведене трошкове, што значи да не би дошло до умањења његове имовине, а самим тим ни штете која је предмет овог спора (члан 155. ЗОО). Дакле, узрок штете није радња радника туженог већ поступак самог тужитеља који је одбио поновни прикључак на електро - мрежу.

Ради наведеног ваљало је, у смислу члана 248. ЗПП, одлучити као у изреци.

У складу са чл. 397. ст. 1. и 387. ЗПП, туженом нису досуђени трошкови састава одговора на ревизију јер исти нису били потребни за вођење парнице.

Предсједник вијећа
Тања Бундало

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић